

WYDZIAŁ AGROBIOINŻYNIERII

KARTA PROCEDURY			Nr procedury	WA-S4
PROCEDURA DOSKONALENIA PROGRAMU STUDIÓW			Strona 1	Stron 10
			Wydanie	II
			Data wydania	19.02.2021
	Zespół	Stanowisko/imię i nazwisko	Data	Podpis
Opracował	Wydziałowy Zespół ds. Wdrożenia Procedur	Dr hab. Danuta Sugier, prof. uczelni		
Sprawdził	Wydziałowa Komisja ds. Jakości Kształcenia	Dr hab. Sylwia Andruszczak prof. uczelni		
Zatwierdził	Kolegium Wydziału	Dziekan/Prof. dr hab. Barbara Kołodziej		

ZAWARTOŚĆ KARTY PROCEDURY

1.	Cel procedury
2.	Zakres procedury
3.	Kompetencje i odpowiedzialności
4.	Definicje
5.	Tryb postępowania
6.	Graficzny opis procedury
7.	Załączniki
8.	Dokumenty związane

1. Cel procedury

Celem procedury jest zapewnienie prawidłowego procesu doskonalenia programów studiów I, II i III stopnia realizowanych na Wydziale Agrobiotechnologii z uwzględnieniem obowiązującego prawa oraz sugestii interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych w taki sposób, aby wyposażyć absolwentów w kompetencje właściwe dla kształtowania kariery zawodowej na rynku pracy.

PROCEDURA DOSKONALENIA PROGRAMU STUDIÓW**2. Zakres procedury**

Zakres procedury obejmuje ocenę i monitorowanie efektów kształcenia I, II i III stopnia studiów wszystkich kierunków i poziomów studiów prowadzonych na Wydziale Agrobiotechnologii Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie, jak również inicjowanie działań mających na celu doskonalenie procesu kształcenia. Zmiany istniejących programów studiów mają na celu przede wszystkim ich doskonalenie przez unowocześnienie lub uatrakcyjnienie oferty oraz jej dostosowanie do zmieniających się potrzeb, w tym rynku pracy oraz zasobów kadrowych.

3. Kompetencje i odpowiedzialności

1. Osoby odpowiedzialne za wykonanie działań objętych procedurą:

- a) Dziekan odpowiada za: nadzór nad realizacją niniejszej procedury na Wydziale Agrobiotechnologii
- b) Prodziekan ds. dydaktycznych i studenckich danego kierunku studiów odpowiada za: ocenę proponowanych zmian w programie kształcenia i planach studiów na danym kierunku oraz wdrażanie zmian zatwierdzonych przez Kolegium Wydziału
- c) Rada Programowa kierunku studiów odpowiada za: nadzór i opiniowanie proponowanych przez interesariuszy zmian w programach i planach studiów. Koordynuje prace związane z pozyskiwaniem opinii od interesariuszy oraz organizacją Dni Kierunku. Ponadto koordynuje prace wynikające z niniejszej procedury w doskonaleniu programów kształcenia oraz dostosowaniu ich do zaleceń Polskiej Komisji Akredytacyjnej
- d) Wydziałowa Komisja ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia – opiniuje proponowane zmiany pod względem ich zgodności z obowiązującym prawem i Regulaminem Studiów oraz możliwością ich realizacji przez Jednostki
- e) Osoba odpowiedzialna za moduł odpowiada za: terminowy przegląd modułów (podstawowego, szczegółowego i skróconego), ich prawidłowe opracowanie oraz wprowadzenie zmian zgłaszanych przez Radę Programową
- f) Interesariusz (wewnętrzny i zewnętrzny) odpowiada za: przygotowanie opinii dotyczącej efektów lub programów i planów studiów na określonym kierunku studiów i proponuje zmiany mające na celu ich doskonalenie

4. Definicje

Obszar kształcenia – zasób wiedzy i umiejętności z zakresu jednego z obszarów wiedzy określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 3 ust. 1 ustawy z dnia 14 marca 2003 r. o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki (Dz. U. Nr 65, poz. 595, z późn. zm.).

Program kształcenia – opis określonych przez Uczelnię spójnych efektów uczenia, zgodny z Krajowymi Ramami Kwalifikacji dla Szkolnictwa Wyższego oraz opis procesu kształcenia, prowadzącego do osiągnięcia tych efektów, wraz z przypisanymi do poszczególnych modułów tego procesu punktami ECTS.

Plan studiów – element programu studiów, zawierający w szczególności nazwy i kody przedmiotów, ich usytuowanie w poszczególnych semestrach, formy prowadzenia zajęć i ich wymiar, punktację ECTS oraz formę zaliczenia zajęć.

Doskonalenie programu i planu studiów – wprowadzenie zmian w efektach uczenia oraz modyfikacje modułów proponowane przez interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych mające na celu lepsze przygotowanie absolwentów do podjęcia pracy po ukończeniu kierunku studiów. Proponowane zmiany w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych wynikają z postępu nauki oraz zmian społeczno-gospodarczych.

Kierunek studiów – wyodrębniona część jednego lub kilku obszarów kształcenia, realizowana w uczelni w sposób określony przez program kształcenia, posiadająca własną, wyrazistą tożsamość naukową, składa się z określonego zestawu przedmiotów podstawowych i kierunkowych.

Profil kształcenia – profil praktyczny lub profil ogólnoakademicki; profil praktyczny – profil programu kształcenia obejmującego moduły zajęć służące zdobywaniu przez studenta umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych, realizowany przy założeniu, że ponad połowa programu studiów określonego w punktach ECTS obejmuje zajęcia praktyczne kształtujące te umiejętności i kompetencje, w tym umiejętności uzyskiwane na zajęciach warsztatowych, które są prowadzone przez osoby posiadające doświadczenie zawodowe zdobyte poza uczelnią; profil ogólnoakademicki – profil programu kształcenia obejmującego moduły zajęć powiązane z prowadzonymi w uczelni badaniami naukowymi, realizowany przy założeniu, że ponad połowa programu studiów określonego w punktach ECTS obejmuje zajęcia służące zdobywaniu przez studenta pogłębionej wiedzy.

PROCEDURA DOSKONALENIA PROGRAMU STUDIÓW

Przedmiot kształcenia – zajęcia stanowiące część jednostki programu kształcenia, obejmujące jakąś grupę treści programowych i posiadające wyodrębnione cele i efekty oraz przypisaną liczbę punktów ECTS, realizowane w oparciu o specyficzne metody nauczania oraz oceny i walidacji efektów kształcenia

Moduł kształcenia – podstawowy element programu studiów, obejmujący różne formy zajęć lub grupy zajęć dydaktycznych, którym przypisane są zakładane efekty kształcenia oraz liczba punktów ECTS lub grupa przedmiotów, zbiór przedmiotów obieralnych, obowiązkowych dla określonej specjalności w ramach kierunku studiów, czy też zestaw przedmiotów o określonej liczbie punktów ECTS. Moduł kształcenia może obejmować w szczególności przedmiot, grupę przedmiotów, zajęcia terenowe, odbycie praktyki zawodowej, przygotowanie pracy dyplomowej. Modułem kształcenia może być też zbiór przedmiotów obieralnych, obowiązkowych dla określonej specjalności w ramach kierunku studiów, czy też zestaw przedmiotów o określonej łącznej liczbie punktów ECTS wybrany przez studenta spośród przedmiotów należących do określonego, większego zbioru: np. kursy ogólnouczeniowe, zajęcia z wychowania fizycznego, lektoraty.

Efekty uczenia – zasób wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych uzyskiwanych w procesie kształcenia w systemie studiów oraz studiów trzeciego stopnia.

Zmiana programu kształcenia – dokonywana przez jednostkę posiadającą/nieposiadającą uprawnień do nadawania stopnia naukowego doktora habilitowanego, mająca na celu **doskonalenie programu kształcenia**, za które student może uzyskać łącznie nie więcej niż 50% punktów ECTS lub/i wywołująca łącznie do 30% ogólnej liczby zakładanych efektów kształcenia w programie kształcenia dla danego kierunku studiów lub w doborze treści kształcenia przekazywanych studentom w ramach zajęć, wymaga zgody Kolegium Wydziału, opinii Uczelnianej Komisji ds. Dydaktyki i Zarządzania Jakością Kształcenia oraz zgody Prorektora ds. Studenckich i Dydaktyki i może być wprowadzona z początkiem nowego cyklu kształcenia lub w jego trakcie jeśli została wskazana jako zalecenie przez Polską Komisję Akredytacyjną. Modyfikacja zajęć dydaktycznych dokonywana przez jednostkę nieposiadającą uprawnień do nadawania stopnia naukowego doktora habilitowanego, mająca na celu doskonalenie programu kształcenia, za które student może uzyskać łącznie więcej niż 50% punktów ECTS, wywołująca zmianę efektów kształcenia w programie kształcenia dla danego kierunku studiów, wymaga zgody Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego na prowadzenie kierunku studiów oraz opinii Polskiej Komisji Akredytacyjnej.

PROCEDURA DOSKONALENIA PROGRAMU STUDIÓW

Interesariusz wewnętrzny – pracownik Wydziału Agrobioinżynierii lub student studiów I, II i III stopnia realizowanych na Wydziale Agrobioinżynierii.

Interesariusz zewnętrzny – osoba fizyczna lub prawna (pracodawcy, przedsiębiorcy, pracownicy niezatrudnieni w Uniwersytecie Przyrodniczym w Lublinie, instytucje, itp.), która zgłasza uwagi i propozycje dotyczące modyfikacji lub doskonalenia planów i programów studiów oraz efektów kształcenia w zakresie studiów I, II i III stopnia realizowanych na Wydziale Agrobioinżynierii.

5. Tryb postępowania

5.1 Propozycję doskonalenia programu i planu studiów mogą zgłosić:

- a) Władze Wydziału i członkowie Rady Programowej kierunku studiów na podstawie analizy programów, zgodności efektów uczenia, wyników monitoringu karier studentów i absolwentów oraz zmieniających się przepisów prawa lub na wniosek Polskiej Komisji Akredytacyjnej
- b) Nauczyciele akademicki
- c) Studenci za pośrednictwem swoich przedstawicieli w Radzie Programowej kierunku studiów; opiekuna roku lub Dziekana Wydziału,
- d) Interesariusze zewnętrzni.

Propozycję zmian wraz z ich uzasadnieniem przekazywane są do Przewodniczącego Rady Programowej określonego kierunku studiów (*załącznik WA-S4.1*).

5.2 Rada Programowa danego kierunku studiów zobowiązana jest do przeglądu programu kształcenia w terminie do 30 czerwca (co najmniej raz na dwa lata) i oceny wymogów dotyczących każdego kierunku studiów, tj.: zgodności efektów uczenia się (w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych) dla prowadzonych kierunków studiów w odniesieniu do odpowiedniego obszaru, profilu kształcenia oraz poziomu studiów określonych w Krajowych Ramach Kwalifikacji. W ramach przeglądu programu studiów zostaje dokonana analiza realizacji zakładanych efektów uczenia na podstawie: analizy ocen egzaminacyjnych, wyników egzaminów dyplomowych oraz ocen prac dyplomowych. Rada Programowa dokonuje także oceny zgodności merytorycznej treści poszczególnych przedmiotów z programem studiów i założonymi efektami uczenia się. Zapoznaje się także z opiniami interesariuszy zewnętrznych i

PROCEDURA DOSKONALENIA PROGRAMU STUDIÓW

wewnętrznych oraz z wynikami badań ankietowych dotyczących oceny zajęć dydaktycznych dokonywanych przez studentów i doktorantów (np. dane z poprzedniego semestru) oraz hospitacji. Wyniki okresowych ocen programów kształcenia stanowią podstawę do ich doskonalenia. Protokół z przeglądu wraz z ewentualną propozycją zmian i ich stosownym uzasadnieniem przekazuje Przewodniczącemu Wydziałowej Komisji ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia oraz Prodziekanowi odpowiedzialnemu za określony kierunek studiów.

- 5.3** Osoba odpowiedzialna za moduł każdego roku do dnia 30 września ma obowiązek sprawdzenia i oceny modułu pod względem jego zgodności z efektami uczenia dla kierunku i stopnia studiów. W ocenie należy uwzględnić ewentualne zalecenia dotyczące możliwości osiągnięcia założonych efektów modułowych przez studentów. W przypadku wprowadzenia zmian w module należy powiadomić Przewodniczącą Rady Programowej (*załącznik WA-S4.2*).
- 5.4** Rada Programowa każdego roku do dnia 31 stycznia organizuje Dni Kierunku, w czasie których odbywają się spotkania z interesariuszami wewnętrznymi i zewnętrznymi oraz dyskutowane są problemy związane z doskonaleniem programów i planów studiów. Protokół z Dni Kierunku Przewodniczący Rady Programowej przekazuje Dziekanowi w terminie nie dłuższym niż 14 dni po zakończeniu obrad.
- 5.5** Rada Programowa każdego roku do dnia 10 lutego ocenia złożone propozycje dotyczące zmian w programie i planie studiów. Po ich zaakceptowaniu dokonuje stosownych zmian w programie i planie studiów. Protokół z uzasadnieniem wprowadzonych zmian oraz poprawiony plan i program studiów przekazuje niezwłocznie Przewodniczącemu Wydziałowej Komisji ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia oraz Prodziekanowi odpowiedzialnemu za określony kierunek studiów.
- 5.6** Prodziekan oraz Wydziałowa Komisja ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia oceniają proponowane zmiany pod względem ich zgodności z obowiązującym prawem i Regulaminem Studiów oraz możliwością ich realizacji przez Jednostki. Po dokonaniu stosownych korekt do 10 marca Przewodniczący Wydziałowej Komisji ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia przekazuje Dziekanowi oraz Przewodniczącemu Rady Programowej dokumentację obejmującą protokół oraz udoskonalony program i plan dla danego kierunku i stopnia studiów.

PROCEDURA DOSKONALENIA PROGRAMU STUDIÓW

- 5.7** Na marcowym posiedzeniu Kolegium Wydziału Agrobioinżynierii Przewodniczący Rady Programowej referuje proponowane zmiany w programie i planie studiów. Kolegium Wydziału w formie uchwały akceptuje (lub nie akceptuje) udoskonalony program i plan studiów.
- 5.8** Jeżeli zostały wprowadzone zmiany w programie studiów oraz kierunkowych efektach uczenia Dziekan niezwłocznie przekazuje Rektorowi uzupełnioną dokumentację celem dalszego procedowania przez Senat UP w Lublinie.
- 5.9** Po przyjęciu przez Senat UP w Lublinie w formie uchwały zmian w programie studiów lub w kierunkowych efektach uczenia Dziekan wprowadza przyjęte zmiany w programie studiów lub w kierunkowych efektach uczenia od nowego roku akademickiego i cyklu kształcenia.
- 5.10** W przypadku zmian w programie i planie studiów zalecanych przez Polską Komisję Akredytacyjną wymienione terminy przedstawione w trybie postępowania mogą być zmienione, zaś proponowane zmiany mogą być wprowadzone w czasie cyklu kształcenia.
- 5.11** Analiza matrycy efektów uczenia się jest przygotowywana dla każdego z kierunków studiów przez odpowiednią Radę Programową, każdorazowo po dokonaniu istotnych zmian w programie studiów oraz w sposobie realizacji modułów.

6. Graficzne przedstawienie przebiegu procedury

Zgłoszenie propozycji doskonalenia programu i planu studiów przez interesariuszy

Zaopiniowanie wniosku przez Radę Programową kierunku studiów

Rozpatrzenie wniosku przez Wydziałową Komisję ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia oraz przez

Prodziekana odpowiedzialnego za określony kierunek studiów

Przewodniczący Wydziałowej Komisji ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia przekazuje Dziekanowi oraz Przewodniczącemu Rady Programowej dokumentację obejmującą protokół oraz udoskonalony program i plan dla danego kierunku

Przewodniczący Rady Programowej referuje proponowane zmiany w programie i planie studiów na posiedzeniu Kolegium Wydziału

Kolegium Wydziału podejmuje decyzję w formie uchwały – akceptuje (lub nie akceptuje) udoskonalony program i plan studiów

Dziekan przekazuje wprowadzone zmiany w programie studiów oraz kierunkowych efektach uczenia Rektorowi celem dalszego procedowania przez Senat UP w Lublinie

Wprowadzenie zmian przez Dziekana

KARTA PROCEDURY WA-S4	Str. 9
PROCEDURA DOSKONALENIA PROGRAMU STUDIÓW	

7. Załączniki

1. *Wniosek z propozycją doskonalenia programu i planu studiów (załącznik WA-S4.1).*
2. *Modyfikacja modułu (załącznik WA-S4.2).*

8. Dokumenty związane

1. *Ustawa - Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce z dnia 20 lipca 2018 r. (DZ.U. 2018, poz. 1688 z późn. zm.).*
2. *Ustawa Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce z dnia 3 lipca 2018r. (Dz.U.2018.1669).*
3. *Ustawa o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji z dnia 22 grudnia 2015 r.*
4. *Regulamin Studiów Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie.*
5. *Statut Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie.*
6. *Uchwała nr 53/2019-2020 Senatu Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie z dnia 28 lutego 2020 r. w sprawie wewnętrznego systemu zarządzania jakością kształcenia w Uniwersytecie Przyrodniczym w Lublinie.*
7. *Zarządzenie 20/2020 z dnia 28.02.2020 w sprawie wprowadzenia procedur funkcjonowania wewnętrznego systemu zarządzania jakością kształcenia oraz określenia wzorów ankiet oceniających jakość kształcenia w UP w Lublinie.*
8. *Uchwała nr 13/2019-2020 Senatu Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie z dnia 29 listopada 2019 r. w sprawie wytycznych dotyczących przygotowania i doskonalenia programów studiów wyższych w Uniwersytecie Przyrodniczym w Lublinie.*
9. *Uchwała nr 46/2019-2020 Senatu Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie z dnia 28 lutego 2020 r. w sprawie ustalenia programu studiów dla kierunku agroleśnictwo studia drugiego stopnia o profilu ogólnoakademickim.*
10. *Uchwała nr 98/2018-2019 Senatu Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie z dnia 28 czerwca 2019 r. w sprawie dostosowania programu studiów kierunku leśnictwo dla cykli kształcenia rozpoczynających się od roku akademickiego 2019/2020 do wymagań określonych w ustawie.*
11. *Uchwała nr 95/2018-2019 Senatu Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie z dnia 28 czerwca 2019 r. w sprawie dostosowania programu studiów kierunku towaroznawstwo dla cykli kształcenia rozpoczynających się od roku akademickiego 2019/2020 do wymagań określonych*

PROCEDURA DOSKONALENIA PROGRAMU STUDIÓW

w ustawie.

12. *Uchwała nr 94/2018-2019 Senatu Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie z dnia 28 czerwca 2019 r. w sprawie dostosowania programu studiów kierunku turystyka i rekreacja dla cykli kształcenia rozpoczynających się od roku akademickiego 2019/2020 do wymagań określonych w ustawie.*
13. *Uchwała nr 93/2018-2019 Senatu Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie z dnia 28 czerwca 2019 r. w sprawie dostosowania programu studiów kierunku gospodarka przestrzenna dla cykli kształcenia rozpoczynających się od roku akademickiego 2019/2020 do wymagań określonych w ustawie.*
14. *Uchwała nr 71/2018-2019 Senatu Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie z dnia 24 maja 2019 r. w sprawie dostosowania programu studiów kierunku bioinżynieria dla cykli kształcenia rozpoczynających się od roku akademickiego 2019/2020 do wymagań określonych w ustawie.*
15. *Uchwała nr 70/2018-2019 Senatu Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie z dnia 24 maja 2019 r. w sprawie dostosowania programu studiów kierunku rolnictwo dla cykli kształcenia rozpoczynających się od roku akademickiego 2019/2020 do wymagań określonych w ustawie.*
16. *Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2018 r. w sprawie studiów (Dz. U. 2018 poz. 1861).*